

Juletræsbranchen

En
analyse
fra
2021

Christine Delmar

Indholdsfortegnelse

1. Juletræsbranchen	2
1.1 Juletræer.....	3
1.2 Klippegrønt.....	6
1.3 Dyrket areal.....	6
1.4 Konkurrencesituationen	7
1.6 Værdikæden	10
2. Relevante brancheorganisationer.....	12
2.1 Dansk Skovforening.....	13
2.1.1 Kontaktliste	14
Bestyrelsen	14
Sekretariatet	16
Erhvervspolitiske afdeling	16
2.2 Danske Juletræer.....	18
2.2.1 Kontaktliste	19
Bestyrelse	19
Medarbejdere	20
2.3 Skovdyrkerne	22
2.3.1 Kontaktliste	23
Hovedbestyrelse.....	23
Sekretariatet	23
Bestyrelse, Øer	24
Suppleanter, Øer	25
Bestyrelse, Midt	27
Bestyrelse, Nord-Øst.....	28
2.4 HedeDanmark	29
2.4.1 Kontaktliste	30
Bestyrelse	30
Direktion	30
3. Viden om branchen.....	31
3.1 Brancheorganisationerne.....	31
Danske Juletræer	31
3.1.1 Kontaktliste	33
Bestyrelsen for forskningsenheden	33
3.2 Universiteterne	34
Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (KU).....	34
Institut for Plante og Miljøvidenskab (KU)	34
Institut for Agroøkologi på (AU)	35
3. Konklusion.....	36
5. Litteraturliste	37
5.1 Internetsider	37

1. Juletræsbranchen

Denne rapport vil forsøge at belyse den nutidige danske juletræsbranche indtil år 2022, for at blive klogere på hvilke dynamikker der er i spil i produktion og salg af danske juletræer. Umiddelbart, virker Danmark ikke som et oplagt land at placere produktionen i, da den ved første øjekast er arbejdskraftintensiv og er lavteknologisk. Parametre, hvor Danmark absolut ikke er stærkest, da det høje uddannelsesniveau giver høje lønninger, hvorfor en branche ikke burde være rentabel. Alligevel, står Danmark bag en stor del af den internationale produktion af juletræer og klippegrønt, næst efter Amerika, med en årlig eksportindtægt på 0,9 mia. kr (Danske Juletræer, 2021). Klippegrønt udgør ca. 0,15 mia. kr. og er således ikke en væsentlig del af den samlede økonomi. (Danske Juletræer, 2021). Alligevel, opdeles markederne, da de er præget af forskellige muligheder for afsætning og økonomi. De næste sider vil derfor undersøge juletræer og klippegrønt som to separate markeder.

1.1 Juletræer

Siden 1808, hvor Gravinde Wilhelmine Holstein tændte og pyntede det første danske juletræ på Holsteinborg Gods, har grantræet indgået i juletraditioner landet over. Traditionen kommer oprindeligt fra Tyskland, og i Danmark, er der tradition for at købe juletræ til jul. Det skønnes, at 1,5 millioner husstande i Danmark har et juletræ til juleaften, og at 80-85% køber et nordmannsgranjuletræ. Og særligt tilplantningen af nordmannsgraner passer godt til det milde danske kystklima (Lanbrugsstyrelsen, 2021).

I nedstående **Tabel 1**, ses udviklingen over en årrække. Vær dog opmærksom på, at tilplantningstallet er forskudt med de 8-10 år, som er så langt tid at tilvæksten og dermed produktionen af juletræer tager (Danske Juletræer, 2021). Før i tiden blev juletræer leveret fra store skove med tømmerproduktion, men siden 1960'erne har Danmark målrettet produktionen i plantager.

Tabel 1: Tilplantningstallet, 1986-2020

Kilde: Danske Juletræer, 2021

Generelt set, er juletræsbranchen ramt af faldende træpriser. Det gælder for alle højder af træer (Danske Juletræer, 2021). Den konkrete prisudvikling kan aflæses i **Tabel 2**, men afspejler den generelle tendens for prissætningen de sidste ti år. Dette skyldes primært den stigende konkurrence fra eksportmarkederne hjemmemarkeder.

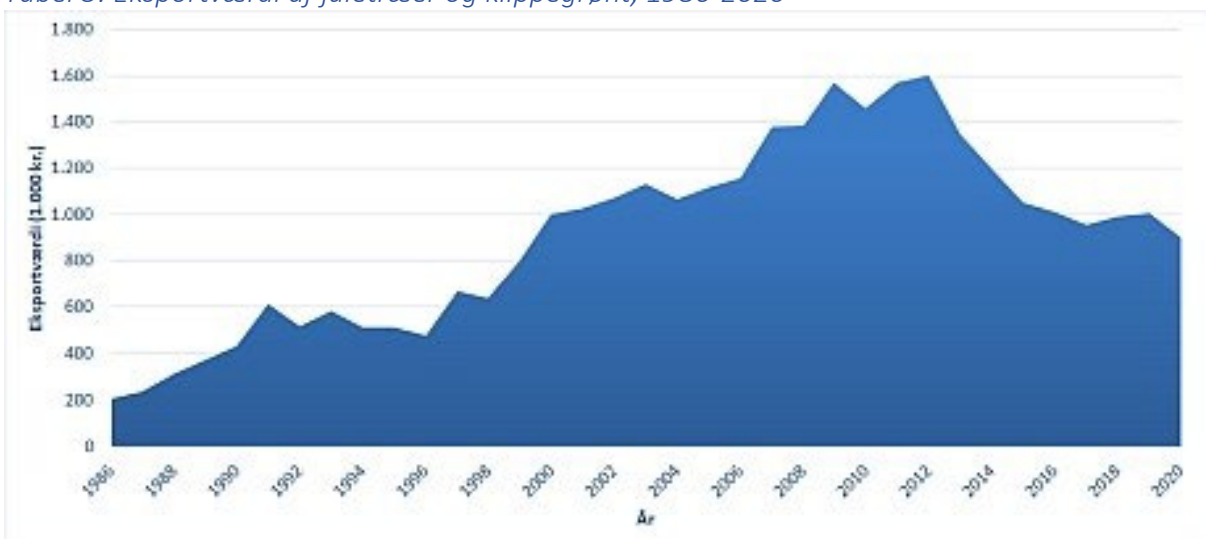
Tabel 2: Prisudviklingen for forskellige højder træer, 2004-2020

Kilde: Danske Juletræer, 2021

Eksportværdien af juletræer i **Tabel 3**, følger derfor prisudviklingen som stagnerede i 2012, og har stort set været faldende lige siden. Danmark eksporterede sidste år, i 2020, ca. 10,1 millioner juletræer og har siden 00'erne stagneret med udslag på omkring 1 mio. Da eksporten svinger med udbuddet af træer, så er det umiddelbare udbud svært at justere fra år til år.

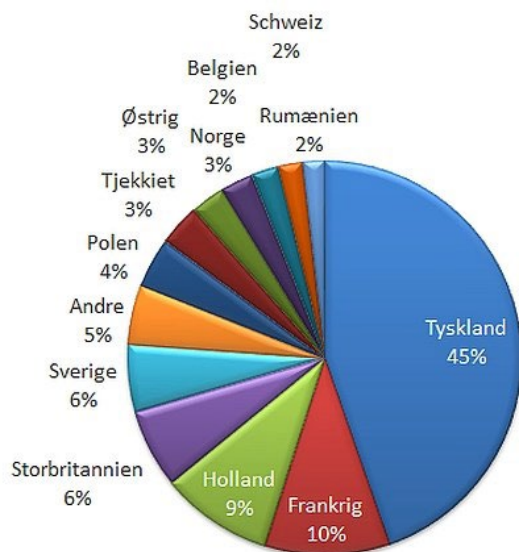
Tabel 3: Eksportværdi af juletræer og klippegrønt, 1986-2020

Kilde: Danske Juletræer, 2021

I front for aftagningen af eksporten, står Tyskland for langt størstedelen med hele 45 %, men også Frankrig, Holland, Storbritannien og Sverige aftager tilsammen mere end 30 %. Det er dog også interessant at bemærke at der også figurerer flere eksotiske eksportmarkeder på listen over eksportmarkeder som Marokko, Hong Kong og de Forene Arabiske Emirater. Dog er markederne ganske små og aftager på nuværende tidspunkt kun begrænsede mængder (Diagram 1, 2020).

Diagram 1: Eksportmarkeder for danske juletræer, 2020

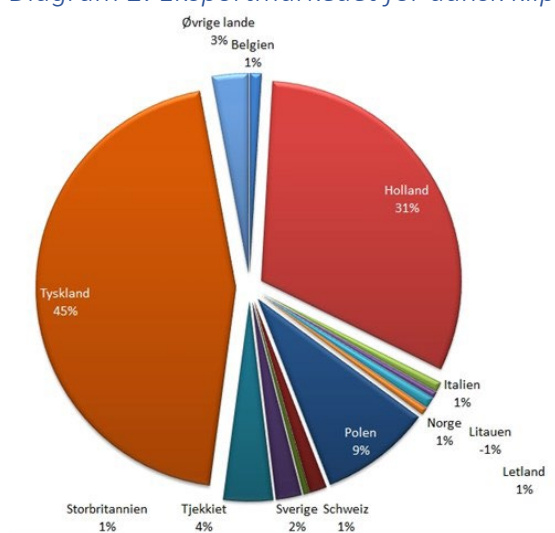

Kilde: Danske Juletræer, 2021

1.2 Klippegrønt

I produktionen af klippegrønt bruges nobilistræet (*Abies procera*), da man her ønsker en mere blå og nålefaste grankviste. Høstningen af klippegrønt kan begynde fra når træerne er 7 år gamle, men modsat juletræer, har træet ikke en ideal højde. Derfor kan gamle og meget høje og skæve træer også anvendes til beskæring. I gennemsnit klippes 5.000 kg pr. ha og år, hvilket svarer til 7.000 – 12.000 grene til afsætning (Danske juletræer, 2021). Det ses af **Diagram 2**, at Tyskland også her, er langt den største aftager af klippegrønt. Herefter aftager Holland en stor andel. Dette skyldes, at de står for en stor del af videresalget af klippegrønt som er forarbejdet i Polen, men til slut ender hos forbrugerne i Tyskland og Danmark som færdigvarer (Danske Juletræer, 2021).

Diagram 2: Eksportmarkedet for dansk klippegrønt, 2020

Kilde: Danske Juletræer, 2021

1.3 Dyrket areal

Arealer der egner sig godt til produktion anses for at være tidligere agerjord. Dette er måske en del af forklaringen på, ”hvorfør Danmark?”. Danmark er næsten 2/3 landbrugsjord og er det mest opdyrkede land i Europa (Faktalink. 2022). Det kræver nemlig et stort areal af dyrke juletræer – et areal, som også gerne må ligge lige ud til en større vej, så pleje og logistik gøres mest effektiv. Arealet skal helst ligge i et jævnt terræn, uden sten og stubbe fra en eventuel tidligere bevoksning. Man skal nemlig kunne køre med mange forskellige maskiner, når man planter, harver, sprøjter mod lus og ukrudt, og til sidst høster træerne (Skoven i skolen, 2022). Skønvis er det 80% af de danske juletræer, som dyrkes på tidligere agerjord, mens resten kommer fra skovene. For

klippegrønt er det modsat, idet 90 % af klippegrøntet kommer fra skovene (Danske Juletræer, 2021).

Det samlede dyrkede areal i Danmark for juletræer udgør ca. 19.000 ha (2019), mens pyntegrønt arealet tæller næsten 8.000 ha (2018). I **Tabel 4**, kan udviklingen af areal ses over en årrække og viser, at det dyrkede jord, nogenlunde har holdt sig stabil siden opgørelsens begyndelse i 2009. Mest observerbar er den skiftende fordeling mellem regionerne; for mens i Region Syddanmark er i vækst, så falder det dyrkede areal i Region Nordjylland. Hvorfor fordelingen har været skiftende, er uklart.

Tabel 4: Det dyrkede areal efter enhed, område og årstal, 2006-2019

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Juletræer														
Hektar														
Region Hovedstaden	381	468	264	581	552	660	546	656	297	403	399
Landsdel Byen København, Landsdel Københavns omegn og Landsdel Nordsjælland	313	402	223	321	443	487	514	560	239	373	308
Landsdel Bornholm	68	67	41	260	109	173	32	96	57	30	90
Region Sjælland	2 757	2 697	2 602	3 809	3 148	3 277	2 464	2 696	2 763	2 226	2 630
Region Syddanmark	3 740	5 419	4 512	4 907	4 733	6 737	6 199	6 127	5 299	7 331	5 835
Landsdel Fyn	1 917	2 618	2 695	1 262	2 745	3 088	2 602	1 914	1 633	3 145	2 236
Landsdel Syddjylland	1 822	2 802	1 817	3 645	1 987	3 649	3 596	4 213	3 666	4 186	3 599
Region Midtjylland	6 382	7 370	6 242	7 673	7 140	8 095	8 750	7 483	7 823	8 599	6 664
Landsdel Østjylland	4 027	4 607	3 568	4 252	4 581	6 426	5 018	4 294	4 789	4 745	4 149
Landsdel Vestjylland	2 355	2 764	2 675	3 421	2 558	1 669	3 732	3 190	3 034	3 854	2 515
Region Nordjylland	5 022	3 566	3 989	3 622	3 357	4 692	4 142	3 945	5 421	5 134	3 957

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Juletræer														
Hektar														
Hele landet	18 281	19 521	17 609	20 593	18 928	23 461	22 101	20 908	21 603	23 693	19 484

1.4 Konkurrencesituationen

Der findes flere alternative produkter til naturtræet til forskellige priser og klimaaftryk hver især. Selve forbruget af naturtræet virker måske ikke særlig bæredygtigt, men produktionen af juletræet på gammel landbrugsjord har flere fordele. Som afgrøde kan biodiversiteten på juletræsmarker nemlig sammenlignes med ung skov og forholdene skaber gode fødemuligheder for fugle og et rigt insektliv i skovbunden. For at belyse konkurrencesituationen i branchen, kigges der nærmere på følgende produkter; plastikjuletræet, pottet træ og det økologisk træ.

1.4.1 Plastiktræ

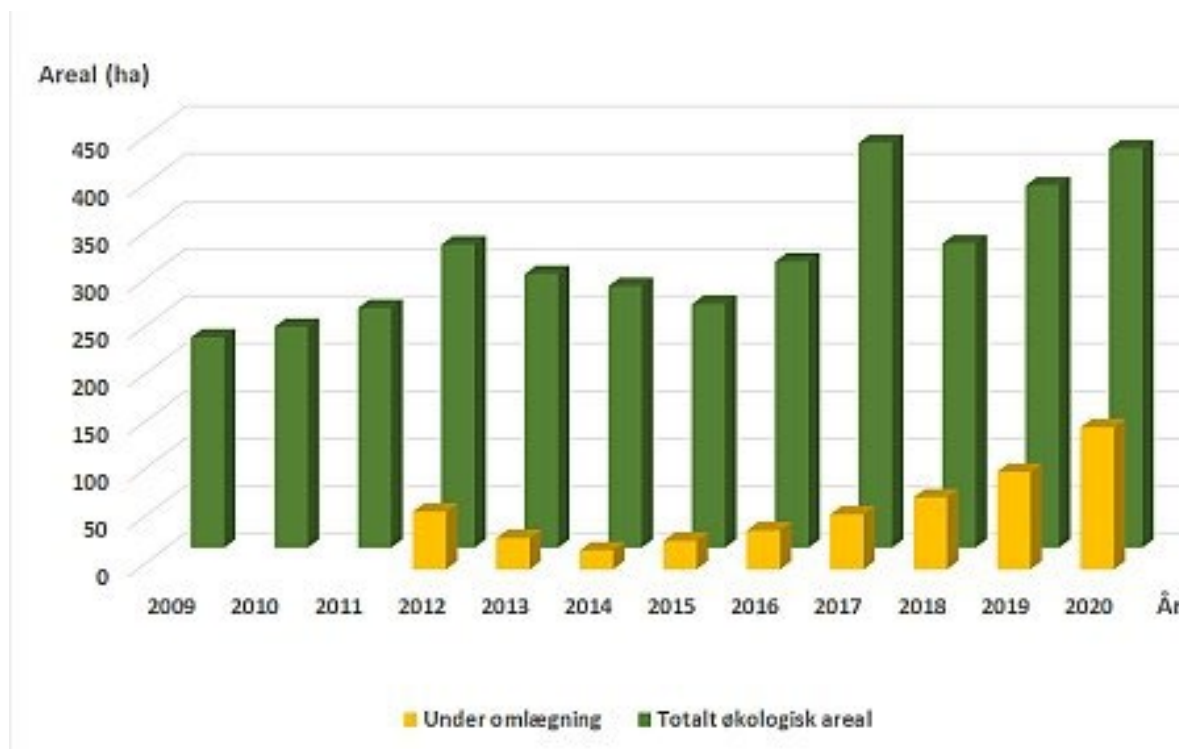
Et plastik juletræ kan genbruges hvert år og der kan være flere bevæggrunde til at erhverve sig et plastiktræ. Træet har ingen nåledrys, eller samme brandfare, og man slipper for at skulle genkøbe

nyt træ hvert år. Et plastik juletræ ligger prismæssigt 3-10 gange så højt som et naturtræ og der kan være stor forskel på pris og kvalitet. Selvom træet kan genbruges, er det først et mere klimavenligt valg efter mindst 20 års genbrug. Både produktionen, transporten fra Kina og ligeledes bortskaffelsen af mikroplast tærer på CO2 forbruget. Det viser sig også, at et plastiktræ ofte kun genbruges i 5-6 år i husstanden, ikke på grund af dårlig holdbarhed, men fordi der er et ønske om et nyt træ. Det kan være moderelateret, på grund af dele som er gået i stykker og ikke kan erstattes eller en ødelagt emballage. Derfor anses plastikjuletræet som et dyrere alternativ med en stor miljøbelastning og et ressourceforbrug som er 22 gange større end fremstillingen af et naturtræ (Danske Juletræer, 2021).

1.4.2 Økologisk juletræ

Et økologisk juletræ stiller en række lovmæssige krav, der skal overholdes i produktionen af træet. Først er fremmest, er der krav om at plante til med økologiske frø - eller udplantningsplanter. Dyrkningsarealet skal tilgodese nyttedyr, derfor kan skadedyr også være en større trussel for den økologiske juletræsproducent. Herforuden, må der ikke anvendes bekæmpelsesmidler eller kunstgødning, men kun organiske gødningstyper, da disse gødningstyper frigiver næringsstoffer langsomt og i takt med træernes vækstrytme. Der er stigende efterspørgsel efter økologiske træer, så meget at efterspørgslen kan ikke imødekommes fordi interessen er steget hurtigere end produktionen. Her bliver den forskudte produktionstid et problem (Bolius, 2019). I 2020 udgør produktionen 400 ha svarende til ca. 2 % af det samlede dyrkede areal i Danmark. Træet tager derudover også tre til fire år længere at dyrke, men prissættes så også det højere med ca. 200-300 pr. Meter.

Tabel 5: Økologisk areal, 2009-2020

Kilde: Danske Juletræer, 2021

1.4.3 Leje, genbrug og genplantning (Potte)

Nutidens store fokus på bæredygtighed og ønsket om et grønnere valg har gjort pottejuletræet til et nyt produkt og et alternativ til naturtræet. Træet har kun vokset i potte og har derfor et intakt rodnet, hvilket gør det flytbart til jul. Efter jul, kan træet så igen flyttes ud eller genplantes i egen have eller ud på plantager som er skabt til formålet. Disse pottejuletræer kan både lejes eller købes (Juletræ.dk, 2021). Et pottet juletræ koster ca. 1000 kr, og fordi det står i potte, skal det også passes sommeren over, hvor det let tørre ud. Derfor vil det altid være at fortrække, at plante træet ud igen efter brug. Dette alternativ dermed mest bæredygtigt og dyrest. Forretningsidéen har dog modtaget en del kritik, da genplantningen har skabt problemer og ikke har fungeret efter hensigten. Træet tror nemlig, at det er forår, når det rykkes ind hvorfor det begynder at knopskyde. Når det så plantes ud igen, får træet stress og smider nålene (DR, 2019). Det kræver de rette betingelser og forhold for træet at overleve, derfor tilbydes udplantningen også som tilkøbsservice for at sikre at træet bliver håndteret korrekt. Typisk passes træet indtil foråret, hvor jorden er mere klar. Men dette er suverænt også den dyreste løsning.

1.6 Værdikæden

For at kunne danne et hurtigt overblik over produktionen, for at identificere både relevante interessenter og de forskellige aktiviteter som er forbundet, er værdikæden listet trin for trin nedenfor.

1. Kogler høstes fra træer i Georgien (udføres af georgiske arbejdere)
2. Kogler transporteres til DK
3. Kogler bearbejdes til frø
4. Frø sælges til engroshandel, planteskoler osv.
5. Når frøene lander på en planteskole, plantes de typisk ud og vokser til små træer inden de sælges til lokale juletræsproducenter
6. Træerne plejes til de er klar til høst
7. Træer fælles og nettes, klippegrønt klippes af (juletræsproducenter)
8. Nettede træer og klippegrønt transporteres til eksportmarkederne
9. Kompost eller haveaffald

Det foretrukne juletræ i Europa er nordmannsgranen, er det træ som er plantet på langt størstedelen af arealet i Danmark. Denne sort er 'kønsmoden' fra 30-årsalderen hvor man kan begynde at høste koglerne. Denne størrelse træ når på dette tidspunkt mellem 30-40 meter og kan sætte op mod 60 kogler om året. Frøene høstes i efteråret, inden koglerne naturligt falder mod jorden og lader frøene sprede sig. Hver kogle kan indeholde mellem 130-265 frø. Omtrent 90 % af frøerne til juletræsproduktionen i Europa er frø fra Ambrolauri i Georgien. Høstningen foregår i en meget begrænset periode og foregår manuelt med georgiske kogleplukkere i trætoppene. Træerne i Georgien anses som helt særlige pga. deres fyldige grene og langsomme vækst (Skoven i skolen, 2022). Der findes to importører af frø i Danmark, som efter høstningen får transporteret frøene til Danmark, hvor de bearbejdes og videresælges til planteskoler og juletræsproducenter.

Kun ca. halvdelen af frøene udvikler sig til et juletræ, når de først er plantet. Og sås først ud i bede, hvor planterne vokser i 2-3 år. Herefter kan de blive solgt som 3/0 planter (dvs. de har stået 3 år i frøbed og 0 år i prikled). Planterne kan også blive plantet om i prikled, hvor de så står 1-2 år inde de sælges som 2/1 eller 2/2 - sidstnævnte har stået 2 år i frøbed og 2 år i prikled. En 2/2

plante er både højere og fyldigere end en 3/0 plante, og vil derfor oftest klarer sig bedre på arealer med stort ukrudtstryk (Danske Juletræer, 2021). De danske frøgrossister er:

1) Levinsen

Levinsen er en produktions- og handelsvirksomhed i frøbranchen og er beliggende i Nordsjælland.

Se mere på: <https://www.treeseed.com>

2) Timber Link International

Ejes af Børge Klemmensen som tidligere har været en af ejerne af Levinsen, men takkede af i 2015. De sælger umiddelbart ikke frø, men er en engroshandel med træ, trælast og byggematerialer.

Se mere på: <https://www.timberlinkinternational.com>

3) HedeDanmark

Herunder finder HD Seed, leverer frø til produktion af buske og træer samt andre frøhandlere i Europa. Desuden har de egen plantager eller frøhaver i Danmark, som fokuserer på forædling af nye produkter.

Se mere på: <https://www.hdseed.dk/vores-froepantager>

Inden planterne fra planteskolerne plantes ud hos juletræsproducenterne, bearbejdes jorden af producenten. Typisk harver eller pløjer man året før, for at fjerne ukrudt. Planterne sættes i rækker og der lægges spor ind til store maskiner som senere enten skal sprøjte, gøde eller høste træerne. I starten er det vigtigt at holde rådyr ude og typisk hegnes områder med nye planter ind. Løbende, skal juletræerne holdes fri for ukrudt med buskryddere, får eller ved at køre med smalle traktorer for at harve, gøde eller sprøjte. Herudover, klippes de nederste grene af efter nogle år, så det er muligt at køre med maskiner. Til sidst, formklipper man juletræerne i den rette form for at sikre den ønskede vækst. Når træerne skal høstes, markeres træerne typisk i prisklasser, alt efter højde og kvalitet. Høsten finder sted så sent så muligt for at sikre friskhed og dermed forhindre nåletab og høstes derfor i løbet af en månedstid op til jul. Træerne skæres ned med motorsav, nettes og bliver lagt på store paller som nemt kan læsses på lastbiler som kører dem videre ud i hele Europa.

2.Relevante brancheorganisationer

I Danmark blev seneste antal juletræsbedrifter målt til 2868 enheder i 2019 (Danmarks Statistik, 2021). Der beskæftiges omkring 5.000 lønmodtagere i den samlede branche og i produktionsdelen, beskæftiges ca. 2.000. Op til jul i høstsæsonen fra 15/11 til 5/12, ligger beskæftigelsen på 5.000 personer dagligt alle ugens dage (Danske juletræer, 2021). Dette er derfor en utrolig sæsonpræget branche vare. Men det er dog tydeligt, at man i Danmark har en utrolig velorganiseret branche i forhold til forskning, vidensdeling og formidling, politik og service og der er flere relevante organisationer og virksomheder som har særlig indflydelse på især de sidste trin i værdikæden. Nemlig de processer, som finder sted hos juletræsproducenterne. De fire største organisationer er:

1) Dansk Skovforening

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation.

Se mere på: <https://www.skovforeningen.dk/>

2) Danske Juletræer

Danske Juletræer en branchespecifik forening, der henvender sig til alle bedrifter i branchen.

Se mere på: <https://www.christmastree.dk/>

3) Skovdyrkerne

Skovdyrkerne er skovejernes organisation.

Se mere på: <http://www.skovdyrkerne.dk/>

4) HedeDanmark

HedeDanmark er en international anlægs-, handsels- og servicevirksomhed.

Leverandør af frø, pleje og service til skovbruget.

Se mere på: <https://www.hededanmark.dk/>

Hver især vil de i det følgende afsnit blive beskrevet og relevante personer i organisationen blive listet.

2.1 Dansk Skovforening

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation med medlemmer som skovejere, selskaber, fonde og kommuner. Organisationen drives økonomisk på baggrund af medlemskontingenter og arbejder for at give skovejere bedre mulighed for at drive erhvervsskovbrug, faglighed og udvikle natur- og miljøværdier til gavn for både ejerne og samfundet (Skovforeningen, 2021). Det er en politisk organisation og rækker udover selve juletræsproduktionen, men erkender de forskellige værdier der eksisterer inden træ, natur og oplevelser. Dansk Skovforening består af 4 skovkredse; Sjællandske Skovkreds, Fynske Skovkreds, Nordlige Jyllands Skovkreds og Sydlige Jyllands Skovkreds. Formålet med inddelingen er at tilbyde medlemmerne et lokalt forum med større relevans og bedre netværk.

Kontaktoplysningerne til Dansk Skovforening, finder du her:

Dansk Skovforening
Amalievej 20
1875 Frederiksberg C
CVR: 59198513

Telefon: 3324 4266

info@skovforeningen.dk

Dansk Skovforening ejer datterselskabet DSHWood A/S, som opkøber overskudtræ fra danske skove for at sikre vilkår og attraktive priser for dansk træ.

2.1.1 Kontaktliste

Bestyrelsen

Peter Arnold Busck

Formand

Medlem af forretningsudvalget

Ejer af Rye Nørskov

Tinghusvej 4

8680 Ry

Telefon: 8689 1622

pab@rye-noerskov.dk

Niels Otto Lundstedt

Næstformand

Medlem af forretningsudvalget

Godsforvalter på Dønnerup Gods

Dønnerupvej 18

4450 Jyderup

Telefon: 5925 8542

Mobil: 5136 7540

nol@doennerup.dk

Bendt Wedell

Medlem af forretningsudvalget

Ejer af Frisenborg Gods og Wedellsborg Godts

Linen 62

8450 Hammel

Telefon: 8696 1400

bw@wefri.dk

Bo Jellesmark Thorsen

Professor, forskningschef, Københavns Universitet

Rolighedsvej 23

1958 Frederiksberg C

Telefon: 3533 1700

Mobil: 2013 8345

bjt@life.ku.dk

Christian Sehestedt Juul

Ejer af Ravnholt Gods

Ravnholtvej 57

5853 Ørbæk
Mobil: 4081 8057
csj@ravnholt-gods.dk

Jens Kristian Poulsen
Direktør i Stiftelsen Sorø Akademi
Søgade 17A, postboks 37
4180 Sorø
Telefon: 5782 0135
jkp@stiftsor.dk

Jørgen Westergaard
Repræsentant for Danske Juletræer
Ejer af Kjellerup Plantage
Nørredigevej 79
9440 Aabybro
Telefon: 9727 7414
Mobil: 4057 7414
wpfarm@mail.tele.dk

Lars Skou Glerup
Formand for Skovdyrkerforeningerne
Ejer af Stensgaard
Rodelundvej 13
Gl. Rye
8680 Ry
Telefon: 6173 4678
stensgaarden@gmail.com

Michael Glud
Skovbrugschef i HedeDanmark
Klostermarken 12
8800 Viborg
Telefon: 8728 1000
mgl@hededanmark.dk

Silja Nyboe Andersen
Vissinggaard Skove
Stormgade 8, 1. tv.
1470 København K
Telefon: 4031 7063

silja@nyboeandersen.dk

Vinca Neergaard

Lorup Skovdistrikt – Det Plessenske Overdre

Telefon: 5150 3586

vinca_neergaard@hotmail.com

Sekretariatet

Jan Søndergaard

Direktør

Mobil: 4020 0597

Telefon: 3378 5201

js@skovforeningen.dk

Astrid Søborg

Ledelseskonsulent

Telefon: 2678 7306

as@skovforeningen.dk

Louise Sunny Hansen

Regnskabsmedarbejder

Telefon: 5458 2128

regnskab@skovforeningen.dk

Erhvervspolitiske afdeling

Tanja Blindbæk Olsen

Afdelingsleder

Mobil: 2537 1977

Telefon: 3378 5214

E-mail: to@skovforeningen.dk

Marie-Louise Bretner

Seniorkonsulent

Mobil: 2780 1469

Telefon: 3378 5207

E-mail: mlb@skovforeningen.dk

Christian Jürgensen

Politisk konsulent

Mobil: 2780 5852

Telefon: 3378 5208

E-mail: cj@skovforeningen.dk

2.2 Danske Juletræer

Danske Juletræer er en branchespecifik forening, der henvender sig til alle bedrifter i branchen. De blev stiftet i 1984 som et nicheerhverv og separat sektion i Dansk Skovforening, men blev en selvstændig forening i 1997 efter branchen havde vokset markant. Foreningen arbejder på flere niveauer for at servicere dets medlemmer gennem hele værdikæden, fra frøhandlere til grossister. Danske Juletræer har et mere lavpraktisk niveau end Dansk Skovforening yder både rådgivning inden for både dyrkning, afsætning, formidling osv. De specialiserer sig i at omsætte viden til brugbar praksis for medlemmerne, som har adgang til særlige arrangementer som messer, temadage og markvandring. Derudover, arbejder foreningen også på et politisk niveau om at skabe de bedste betingelser for branchen specifikt. Danske Juletræer er økonomisk drevet af medlemskontingenter og økonomi fra de ydelser som de tilbyder. Dog arbejder foreningen forsat tæt sammen med Dansk Skovforening med hvem der er gensidig bestyrelsesrepræsentation (Danske Juletræer, 2021).

Kontaktoplysningerne til Danske Juletræer, finder du her:

Danske Juletræer – træer & grønt

Blokken 15

3460 Birkerød

CVR: 12571291

Telefon: 4535 2412

info@christmastree.dk

2.2.1 Kontaktliste

(Bemærk, at der kan være gensidig bestyrelsespræsentation med Dansk Skovforening, som resultatet af det tætte samarbejde mellem foreningerne)

Bestyrelse

Martin Petersen

Formand, juletræsproducent

Ovtrup Juletræer

Dejrupvej 34

6855 Ovtrup

Telefon: 4043 3022

Mobil: 2078 2229

sanglier18@gmail.com

Jørgen Westergaard

Næstformand, Gårdejer

Westergaards Plantage

Kjellerupsvej 221

9440 Aabybro

Telefon: 9827 7414

Mobil: 40577414

wpfarm@mail.tele.dk

Carl Johan K. Larsen

Juletræsproducent

Tyltagergaard i/s

Højrupvej 130

5750 Ringe

Telefon: 6598 2223

Mobil: 2383 2625

cjl@larsendk.dk

Thorkil Sørensen

Juletræsproducent

Valsagergård

Hjardalvej 15

7700 Thisted

Telefon: 9797 5011

Mobil: 2256 1504

ths_outlook.dk

Christian Bruun

Godsejer

Løndal Skovbrug

Silkeborgvej 92

8740 Brændstrup

Telefon: 7575 4131

Mobil: 5117 4131

dkconq8@gmail.com

Lars K. Lassen

Juletræsproducent

Kaer Lassen A/S

Gulløkken 21

5471 Søndersø

Telefon: 6483 1363

Mobil: 6139 1998

lars@k-lassen.dk

Niels Lundstedt

Godsforvalter

Dønnerup A/S

Dønnerupvej 18

4450 Jyderup

Telefon: 5925 8545

Mobil: 5136 7540

nol@doennerup.dk

Ulrik Braüner Nielsen

Observatør, Seniorforsker, Københavns Universitet

Rolighedsvej 23

1958 Frederiksberg C

Telefon: 3528 1652

Mobil: 2040 2018

ubn@life.ku.dk

Medarbejdere

Claus Jerram Christensen

Direktør

Mobil: 2627 4266
cjc@christmastree.dk

Kenneth Klausen
Juletræsskovfoged
Mobil: 4025 4650
kk@christmastree.dk

Peter Ryhmer
Kommunikationskonsulent
Mobil: 2022 2060
pr@christmastree.dk

2.3 Skovdyrkerne

Skovdyrkerne er skovejernes organisation, en sammenslutning af foreninger og er Danmarks største medlemsejede indenfor skov og landskab. Medlemmerne består af de mere end 5.000 skovejere, juletræsproducenter mv., og organisationen har over 100 ansatte fordelt på 5 lokalforeninger. De fungerer som praktisk samarbejdspartner, som medlemmerne kan benytte sig af og kan hyre til at udføre flere af de praktiske arbejdsopgaver som relaterer sig til produktionen. De tilbyder både faste aftaler og engangsydelser. Organisationer arbejder specifikt med juletræer og klippegrønt som en separat sektion under Skovdyrkerne, hvorfor de også har branchespecifik viden og rådgivning. Juletræsproducenterne kan få praktisk hjælp og rådgivning fra lokale skovfogeder til etablering, dyrkning og salg af træerne. Derudover, udgiver Skovdyrkerne et medlemsblad med samme navn og foreningsnyt, arrangementer, markvandring og andre relevante ekskursioner (Skovdyrkerne.dk, 2021).

Kontaktoplysningerne til Skovdyrkerne, finder du her:

Skovdyrkerne
Parallelvej 9A
8680 Ry
CVR: 82289011

Telefon: 9610 1096
info@skovdyrkerne.dk
<http://www.skovdyrkerne.dk/>

Skovdyrkerne ejer afsætningselskabet Green Product A/S, som er et eksportselskab, der skal sikre medlemmernes afsætning og dermed priserne i branchen. Virksomheden er i øvrigt Danmarks største eksportør af danske juletræer.

2.3.1 Kontaktliste

Hovedbestyrelse

Lars Skou Gleerup

Formand

Mobil: 8699 5958

stengsgaarden@gmail.com

Jørn Ulrich Bertelsen

Næstformand

Mobil: 2555 0764

jb@kidbaek.dk

Poul Ejnar Jochumsen

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 7595 8132

jocmail@dlgtele.dk

Hans Christian Eberhard Groth Teisen

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 2030 6985

hcteisen@gmail.com

Benny Viggo Hammer

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 4032 1984

info@bennyhammer.dk

Sekretariatet

Kristian Ahlefeld Gernow

Sekretariatchef

Mobil: 2143 1452

kge@skovdyrkerne.dk

Torsten Hansen

Skovrider

Mobil: 2032 6627

tha@skovdyrkerne.dk

Anders L. Jensen
Projektkoordinator
Mobil: 2092 2217
alj@skovdyrkerne.dk

Jens Mathiasen
Redaktør
Mobil: 2485 5968
jma@skovdyrkerne.dk

Smuel Schriver
Projekmedarbejder
Mobil: 4059 6853
ssc@skovdyrkerne.dk

Svend J. Christensen
Konsulent for PfAT
Mobil: 2340 9262
sjc@skovdyrkerne.dk

Bestyrelse, Øer

Rudolf Luel
Formand
Lundsgaard Gods
Lundgårdsvej 6
5300 Kerteminde
Mobil: 2161 9025
rudolf@lundsgaardgods.dk

Jes Lützhøft
Næstformand
Mosegård Park 122
2500 Værløse
Mobil: 2161 9025
jes.lutzhoft@gmail.com

Erik Willadsen
Bestyrelsesmedlem
Juulskovvej 12

5853 Ørbæk
Mobil: 6533 1397
erikwilladsen@hotmail.com

Ander J. Nielsen
Bestyrelsesmedlem
Vædehave 18
5462 Morud
Mobil: 66483 1364
anders@noerregaard.dk

Hans Christian Teisen
Bestyrelsesmedlem
Mobil: 2030 6985
hcteisen@gmail.com

Jesper M. Popp
Bestyrelsesmedlem
Bjerremarksgården 35
4760 Vordingborg
Mobil: 4019 8318
popp@advopopp.dk

Jens Jørgen Madsen
Bestyrelsesmedlem
Klappen 5, Allerup
5220 Odense SØ
Mobil: 6595 8040
hbm@hedensted-gruppen.dk

Suppleanter, Øer

Anne Marie Nymann
Køgevej 206
4000 Roskilde
Mobil: 5123 9055
amn@hahnhoj.dk

Jens Hempel Hansen
Vestergade 97-101
5000 Odense
Mobil: 6312 2800

hempel@hjhansen.dk

Bestyrelse, Syd

Torben Paulin

Formand

Mobil: 2121 0464

Poul Ejnar Jochumsen

Næstformand

Mobil: 7595 8132

jocmail@dlgtele.dk

Jens Hansen

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 2093 0153

Stefan Lyager

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 5194 6682

Klaus Lundfold

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 2342 0642

Thomas Ørting Jørgensen

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 7473 4024

Børge Jensen

Bestyrelsesmedlem

Mobil: 2032 5937

Bestyrelse, Vest

Jørn Bertelsen

Formand

Gl. Kidbæk og Stentoft

Mobil: 2555 0764

jb@kidbaek.dk

Per Kamp

Næstformand

Vildkilde

pka@skovdyrkerne.dk

Jens Dicksen Jensen

Bestyrelsesmedlem

Nørbæk Plantage

Ole Callesen

Bestyrelsesmedlem

Rind Plantage

Aksel Nørgaard

Bestyrelsesmedlem

Stubberkloster m.fl.

Bestyrelse, Midt

Lars Skou Glerup

Formand

Mobil: 8699 5958

stengsgaarden@gmail.com

Søren Christiansen

Næstformand

soren@procesvent.dk

Peter N. Andersen

Bestyrelsesmedlem

pna@germa.dk

Ulrikke Brand Nordqvist

Bestyrelsesmedlem

Arnelund_mesing@outlook.com

Birger Schütte

Bestyrelsesmedlem

mail@eskjaer.com

Bestyrelse, Nord-Øst

Frode Roholt Morgensen

Formand

Benny Viggo Hammer

Næstformand

Mobil: 4032 1984

info@bennyhammer.dk

Kaj-Aage Studsgaard

Bestyrelsesmedlem

Niels Thomas Andreasen

Bestyrelsesmedlem

Manon Kirsten von Lüttichau Blou

Bestyrelsesmedlem

Steffen Pretzmann

Bestyrelsesmedlem

Mads Lundøer Madsen

Bestyrelsesmedlem

2.4 HedeDanmark

HedeDanmark er en del af Hedeselskabet, som er en international anlægs-, handsels- og servicevirksomhed. De er Danmarks største indenfor området og er bl.a. leverandør af pleje- og serviceydelser til skovene. Virksomheden beskæftiger ca. 1000 medarbejdere, men fokuserer også på flere store brancher- og områder. De har dog relevans for både juletræsproducenterne og planteskolerne i flere af deres forretningsområder, heriblandt; salgs af skovudstyr, plantning, skovfrøafdeling og eksport af juletræer gennem afsætningsnetværket i HD NordicTrees. Da HedeDanmark har egenproduktion sideløbende, er de dog også i direkte konkurrence med juletræsproducenterne. Til gengæld giver det giver dem også stor ekspertise inde for området, som kan tilkøbes.

Kontaktoplysningerne til HedeDanmark, finder du her:

HedeDanmark A/S

Klostermarken 12

8800 Viborg

CVR: 27623549

Telefon: 8728 1000

info@hededanmark.dk

Under HedeDanmark finder du HD Seed og HD NordicTrees. I HD Seed leverer de frø til produktion af buske og træer samt andre frøhandlere i Europa. De har egen plantager eller frøhaver i Danmark, som fokuserer på forædling af nye produkter. HedeDanmark er også en af de største forvaltere af skove i det baltiske område, hvilket er et stort aktiv for forretningsområdet med frø. Med datterselskabet HD NordicTrees, opkøber og producere juletræer og pyntegrønt til det europæiske marked med et årligt salg på ca. 700.000 juletræer og 1.000 tons pyntegrønt (HedeDanmark, 2021).

2.4.1 Kontaktliste

(Bemærk, at bestyrelsen er ens for HedeDanmark A/S og HD Seed)

Bestyrelse

Birgitte Haurum

Bestyrelsesformand, økonomidirektør

bha@hededanmark.dk

Torben Friis Lange

Bestyrelsesmedlem, administrerende direktør

tfl@hededanmark.dk

Klaus Astrup Nielsen

Bestyrelsesmedlem, Innovationsdirektør

klan@hededanmark.dk

Direktion

Steen Vincens Riber

Direktør for Skovdivisionen

svr@hededanmark.dk

Axel Lorenzen

Direktør for Grønne Investeringer

axlo@hededanmark.dk

Jacob Christiansen

Forretningsudviklingsdirektør og Grøn service

jchr@hededanmark.dk

Christian Bøgh

Kommunikationsdirektør

Mobil: 2034 5030

cbo@hededanmark.dk

3.Viden om branchen

Der findes ikke megen tilgængelig forskning om juletræsbranchen i Danmark. Der eksisterer dog international forskning på området, men da sorten på juletræet er traditionsbundet, så er det svært at sammenligne f.eks. viden om det fortrukne amerikanske douglasgran med de den danske normansgran og de produktions – og brancheforhold som relaterer sig hertil. Den forskning der er tilgængelig, centrerer sig primært omkring de forskellige sorter og de egenskaber som følger. Den viden som er tilgængelig om den danske branche er ofte forankret ude i brancheorganisationerne, og så findes en smule forskning ved uddannelsesinstitutioner. Primært hos de institutioner som huserer uddannelser til skov- og landbrug.

3.1 Brancheorganisationerne

Danske Juletræer

Danske Juletræer har etableret egen og selvstændig forskningshed, som siden 2016 har sikret midler til forskning og udvikling af juletræer i Danmark. Forskningsenheden har egen bestyrelse og ledelse med repræsentanter fra hele erhvervet - og støtter specifikt forskning og udvikling på følgende områder:

- Produktion, forarbejdning og distribution
- Produktudvikling
- Rådgivning og uddannelse
- Investeringer i miljøbeskyttende foranstaltninger

Foreningen er involveret i en række projekter for at løse udfordringer og udvikle branchen. Fire gange om året udgives 'Nåledrys', et tidsskrift som samler forskningsbaserede viden og andet relevant for branchen, heriblandt forskningen støttet af forskningsenheden. Herunder i **Tabel 6**, gives et overblik over igangværende forskningsprojekter hos Danske Juletræer.

Tabel 6: Danske Juletræers igangværende projekter

Projekt	Startdato	Slutdato
Sprøjtefri juletræer (FRIJUL)	01.08.2020	31.07.2024
Optimering af gødningsmodellen OP10MAL	01.09.2019	30.11.2020
Nemmere økologi i juletræer	01.01.2019	31.12.2019
Schöne Weihnachten - II	01.01.2018	31.12.2020
Næringsstofubalance hos NGR med fokus på "røde nåle" og "bare skuldre"	01.01.2018	31.12.2019
Risikovurdering for bare skuldre (RISK)	01.01.2018	01.03.2019
Green Christmas	01.04.2013	31.03.2018
Nobilis juletræer – et bæredygtigt højværdiprodukt til eksport (NOBEURO)	01.10.2013	01.06.2018

Kilde: Danske Juletræer, 2021

Foruden indsatsen med den selvstændige forskningsenhed hos Danske Juletræer, har foreningen også flere internationale samarbejder, heriblandt med de nordiske panderter til foreningen, nemlig Norsk Juletre og Sydsveriges Julgran- og Pyntegröntodlerforening. Internationalt, samarbejdes særligt med den europæiske juletræsdyrkerforening, CTGCE. Her har Danske Juletræer formandsposten og har været med til at sætte dagsordningen for sortering, markedsudvikling og miljø i branchen i hele Europa. Og så har deltagelse i 'International Christmas Tree Research & Extension Conference', under IUFRO, også foranlediget samarbejder med flere organisationer, rådgivningsinstitutter og universiteter verden over (Danske Juletræer, 2021).

3.1.1 Kontaktliste

Bestyrelsen for forskningsenheden

Martin Petersen

Formand, juletræsproducent

Ovtrup Juletræer

Dejrupvej 34

6855 Ovtrup

Telefon: 4043 3022

Mobil: 2078 2229

sanglier18@gmail.com

Torben Leisgaard

Planteskoleleder

Planteskoler

Søbygaardvej 100

8450 Hammel

Mobil: 2022 1104

tlj@wefri.dk

Annick Vandendriessche Eriksen

Juletræsproducent og grossist

Overbyvej 57

6000 Kolding

Mobil: 2269 4017

av@nordic-hill.dk

Ulrik Braüner Nielsen

Observatør, Seniorforsker, Københavns Universitet

Rolighedsvej 23

1958 Frederiksberg C

Telefon: 3528 1652

Mobil: 2040 2018

ubn@life.ku.dk

Christian Westh Andersen

Juletræsproducent

Albækvej 3

7500 Holstebro

Mobil: 2498 3791

christian@andersen-kroager.dk

Jørgen Kæhlershøj

Virksomhedsejer
Nymarksvej 19, Skovsgårde
5471 Søndersø
Telefon: 7022 0420
Mobil: 4042 0720
jutek@jutek.dk

Claus Jerram Christensen

Sekrætær
Blokken 15
3460 Birkerød
Mobil: 2627 4266
cjc@christmastree.dk

3.2 Universiteterne

Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (KU)

Nobilis, som bruges til klippegrønt er en central spiller i forskningen hos KU, hvor man er særligt interesseret i udviklingen af det økologiske juletræ. Nobilistræet er svært at dyrke pga. skader fra frost og kulde, så den er primært brugt til pyntegrønt. Det mildere klima som er vi har set i Danmark i de senere år har skabt gode vilkår for netop denne sort. Nobilis er meget resistent overfor sygdomme og insekter, sprøjtemidler er derfor ikke nødvendigt. Træet har også et lille behov for gødskning og drysset ikke. Forskerne fra KU arbejder tæt sammen med HD Seed for at frembringe nobilis-juletræer med det udseende danskerne er vant til fra normannsgranen. Se mere her:

<https://ign.ku.dk/>

Institut for Plante og Miljøvidenskab (KU)

KU afholder flere kurser og praktiske øvelser for studerende og AMU-studerende omkring juletræsavl. De underviser bredt i bl.a. i arealvalg, etablering og pleje af juletræskulturer i forskellige aldre og kommer omkring biologi, miljømæssige aspekter og driftsøkonomi. Se mere her: <https://plen.ku.dk/>

Institut for Agroøkologi på (AU)

På Aarhus Universitet har de en mindre forskningsenhed. Her er fokus ligesom på KU primært på bæredygtig juletræsproduktion og pesticider involveret i produktionen. Se mere her:

<http://agro.au.dk/>

3. Konklusion

Danmarks succes med eksport af juletræer og pyntegrønt har stor betydning for den danske branche og størrelse. Og skal man kigge ind i, hvorfor lige netop Danmark har succes med produktion af juletræer, skal flere parametre som er i spil. Danmark har nemlig den landbrugsjord, klima og jord, som fordrer en god vækst for særligt normannsgrannen. At dyrke juletræer på landbrugsarealer har også en økonomisk fordel, da de fleste substituerende landbrugsprodukter ikke har en lige så høj salgspris. Ja, produktionen af juletræer er lavteknologisk, men måske ikke så arbejdskraftintensiv som med andre landbrugsarealer. Det kræver viden og kompetencer at producere og optimerer kvalitetstræer fordi produktionstiden er så lang. Der det vigtigt, at træerne passes korrekt og der gribes ind og tages rigtige beslutninger undervejs hos hvert enkelt træ vedrørende de mange mulige trusler for produktionen som nye skadevoldere, nye sprøjtemidler, nyt nåletab, vækst- og farveproblemer mv. Dette forklarer den velorganiserede branche med mange brancheorganisationer som både servicerer juletræsproducenterne med ekspertise og forsker i optimeringen af landbruget. Det milde danske klima er derfor en given parameter som har enorm betydning for produktionen, da normannsgrannen og nobilis ikke tåler frost sent på foråret og kan gøre træet usalgbart. Derimod tåler det heller ikke for megen vand i jorden, blæst og for mager jord. Og særligt den effektive håndtering af logistik og planlægning af transport i Danmark har stor betydning for at sikre økonomien ude hos juletræsproducenter. Den danske juletræsbranche er rentabel fordi:

- Danmark har et stort landbrugsareal
- Danmark har et godt klima til produktionen af det fortrukne europæiske træ
- Danmark har en velorganiseret branche med høj faglig viden og kompetencer
- Danmark er både national og international stærke på logistik som sikre god økonomi hos producenterne

5. Litteraturliste

5.1 Internetsider

Bolius (2019).

Tilgængelig fra: <https://www.bolius.dk/hver-femte-vaelger-oekologisk-juletrae-90757> (Tilgået 08.12.2021)

Danske Juletræer (2021).

Tilgængelig fra: <https://www.christmastree.dk/vidste-du/eksportmarkeder-for-klippegroent/> (Tilgået 25.11.2021)

DR (2019).

Tilgængelig fra: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/var-det-noget-med-et-juletrae-i-potte-klimaets-skyld-naturligvis> (Tilgået 08.12.2021)

Faktalink (2022).

Tilgængelig fra: <https://faktalink.dk/dansk-landbrug> (Tilgået 13.01.2022)

Juletræ.dk (2021).

Tilgængelig fra: <https://juletrae.dk/blogs/nyheder/lej-et-juletrae> (Tilgået 08.12.2021)

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (2021).

Tilgængelig fra: <https://lbt.dk/nyheder/nyhed/nyhed/danmark-er-foerende-juletraeseksportoer/> (Tilgået 01.12.2021)

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (2021).

Tilgængelig fra:

https://lbt.dk/fileadmin/user_upload/NaturErhverv/Filer/Landbrug/Skovbrug/OECD_ordning/Opdateret_06.03.2020_-

[Liste over registrerede partier den aftalebaserede ordning for skovfroe af OECD.pdf](#) (Tilgået 06.12.2021)

Skovdyrkerne (2021).

Tilgængelig fra: <https://www.skovdyrkerne.dk/> (Tilgået 16.12.2021)

Skovforeningen (2021).

Tilgængelig fra: <https://www.skovforeningen.dk/om-dansk-skovforening/> (Tilgået 14.12.2021)

Skoven i Skolen (2021).

Tilgængelig fra: <https://www.skoven-i-skolen.dk/content/juletraeer-0> (Tilgået 13.01.2022)